Maandag, 18 Mei 1942 — DAGBLAD — 59ste Jaargang, No 3602

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
fl. 1.50 per maand [Aruba fl. 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Ass. Inc
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

Gestapo-man Heydrich in Nederland!

Rode leger zet „beslissend offensief" aan Charkov-front voort.

„Prinz Eugen" met luchttorpedo's beschadigd.

Nieuwe serie van Chinese overwinningen.

„TWEE JAAR GELEDEN".

Mei 1940.

18. De Duitsers bezetten Antwerpen. Premier Reynaud van Frankrijk wijzigt het Franse cabinet. Vice-Premier wordt maarschalk Henri Philippe Pétain, de man, die in Wereldoorlog I de Duitsers bij Verdun tegenhield. Maarschalk Pétain, 84 jaar oud, komt per vliegtuig van Spanje naar Parijs; Reynaud neemt het ministerie van Oorlog in plaats van Eduard Daladier, die minister van Buitenlandse Zaken wordt.

Onder de leiding van Panama verklaren de 21 Amerikaanse Republieken de Duitse inval van België, Nederland en Luxemburg als onrechtvaardig en vrede en zij dringen er op aan, dat de vrede en de rechtvaardigheid hersteld worden onder de volken.

19. Bij St. Quentin en langs de rivier Oise wordt hevig gevochten. Opperbevelhebber Gamelin wordt opgevolgd door generaal Maxime Weygand. De aanstelling geschiedt door President Albert Lebrun. Hitler lijft Eupen, Malmedy en Moresnet in bij het Duitse Rijk. Deze Belgische plaatsen werden na Wereldoorlog aan het Duitse Rijk ontnomen en teruggegeven aan België.

Dr. Arthur Seyss Inquart, de leider van de vijfde colonne in Oostenrijk, wordt rijkscommissaris in Nederland.

Charles A. Lindberg, de beroemde Amerikaanse vlieger, doet een oproep tot het Amerikaanse volk om alle hysterische praat over een invasie van Amerika te staken. Volgens hem is er geen gevaar voor invasie als de Verenigde Staten zich niet met buitenlandse quaesties bemoeien. Ook kunnen de Verenigde Staten niet veroverd worden alleen door bombardementen.

20. Het Britse expeditie leger trekt zich terug uit België, gebruik makend van de havens Ostende en Zeebrugge. Belgische troepen zonder eten en ammunitie dekken de aftocht der Engelsen. De Belgische wegen zijn overstroomd met vluchtelingen.

De Duitsers veroveren Laon en Peronne in hun opmarsen naar Parijs en de kust. De Franse Regering neemt maatregelen Parijs te verlaten.

21. Arras, Amiens en Aberville worden door de Duitsers genomen. De Franse en Belgische troepen ten Noorden van de Somme worden gescheiden van die ten Zuiden daarvan. Generaal Henri Honoré Giraud wordt gevangen genomen.

Aken wordt door de Geallieerden gebombardeerd.

In de Franse Senaat verklaart Premier Reynaud, dat het oversteken van de Maas in België door de Duitsers te wijten was aan „ongelofelijke fouten, die gestraft zullen worden." Franse troepen verzuimden de bruggen op te blazen.

De uittocht der burgers van Parijs begint.

De vrouwen en kinderen van Gibraltar worden geëvacueerd.

22. In Tokio verklaart de Duitse gezant, majoor generaal Eugen Ott aan den Japansen minister van Buitenlandse Zaken, dat de Duitse Regering geen belang stelt in Nederlands Indische problemen.

23. De Duitsers bereiken Boulogne en bombarderen Duinkerken en Dover.

In Londen wordt Sir Oswald Mosley, de leider van de Britse fascisten, met 8 van zijn voornaamste medewerkers gevangen gezet.

24. De Duitsers nemen Gent en Doornik.

VICHY VERWERPT NOORD-AMERIKAANSE VOORSTELLEN.

Laval deelde aan de Pers mede, dat Vichy officieel aan Washington heeft medegedeeld, dat het de Noordamerikaanse voorstellen betreffende Martinique niet aanvaardt.

De Franse Regeringsnota zeide, dat de Noordamerikaanse voorwaarden een „ernstige slag naar de Franse souvereiniteit" over de Antillen waren. Laval voegde hieraan toe, dat „Frankrijk geen van zijn rechten over Martinique zal prijs geven, ongeacht wat er gebeurt."

Laval zeide, dat de oorlogsschepen te Martinique „in feite reeds geïmmobiliseerd zijn" en Vichy had toegestemd aan Washington de garantie te geven, slechts om de spanning op de Frans-Noordamerikaanse betrekkingen sedert de Regeringsverandering niet te vergroten. Verder zeide hij: „De immobilisatie van de schepen zal in geen geval toelaten, dat zij aan enige andere mogendheid, met inbegrip van de Verenigde Staten, worden overhandigd."

Laval zeide, dat hij drie dagen tevergeefs gewacht had, dat Washington het antwoord zou publiceren, welk op 13 Mei door Vichy gegeven werd op de Noordamerikaanse eisen betreffende Martinique en dat het „zijn plicht" was der wereld de waarheid te doen weten. Laval las de gehele text van de Noordamerikaanse nota voor, welke aan Robert was gegeven op 9 Mei, en ook het Franse antwoord. Ook legde hij er de nadruk op, dat Robert handelt onder directe orders van zijn Regering, niettegenstaande de pogingen van Washington om Vichy bij de besprekingen te negeren.

Het antwoord van 16 punten van Laval zeide, dat de eis voor het overgeven van de koopvaardijschepen aan de Verenigde Staten door de Franse Regering niet onder ogen kon worden gezien, omdat zij de (Duitse) wapenstilstandsvoorwaarden schond.

De Franse nota zeide: „De Franse Regering bevestigt heden plechtig, dat zij nooit de verantwoordelijkheid zal nemen voor een handeling, welke onze betrekkingen met het Amerikaanse volk in opspraak zou brengen. Zij kan deze verklaring doen: terwijl zij trouw blijft aan de verplichtingen, die zijn opgelegd door de wapenstilstandsovereenkomsten, bewaart zij haar onafhankelijkheid en vrijheid van handelen."

Laval las —naar hij zeide — een Noordamerikaanse nota voor, welke volgens hem als volgt luidde: „Aangezien het huidige Hoofd van de Regering van Vichy bekend gemaakt heeft, dat hij een politiek van grotere samenwerking met Duitsland zal volgen, is het niet meer mogelijk voor de Amerikaanse Regering zich aan de overeenkomsten te houden, die gesloten werden door de Admiraals Greenslade en Horne, betreffende de Franse bezittingen die staan onder orders van Monsieur Laval." De nota ging voort met het noemen van 6 eisen aan het Gouvernement van Martinique en bood 4 concessies aan van de Verenigde Staten in ruil daarvoor. De Noordamerikaansen eisen, gelijk in de nota, welke door Laval werd voorgelezen, waren: 1) Immobilisatie van de Franse oorlogsschepen en oorlogsvliegtuigen te Martinique. 2) en 3) Een Amerikaans toezicht op de verbindingen en handels- en passagiersverkeer. 4) Een beperking van de Franse doeleinden. 5) Het stellen van de koopvaardijschepen te Martinique ter beschikking van de Verenigde Staten. 6) Het bevriezen van het muntmetaal en de gelden van de Regering, die op het eiland worden gehouden.

In ruil bood Washington volgens Laval aan: 1) De Franse oorlogsschepen te laten met hun eigen bemanningen aan boord als Frans bezit. 2) De plaatselijke autoriteiten te erkennen. 3) en 4) De Franse Antillen te verzekeren van een behoorlijke uitvoer en invoer (Vichy, (AP) 16.5).

EEN FRANSE WAARSCHUWING

Franse bronnen gaven een bedekte waarschuwing aan de Verenigde Staten, dat elke poging om de Franse koopvaardijschepen te Martinique over te nemen, zou worden beantwoord door orders aan hun bemanningen om de schepen te saboteren.

PÉTAIN SPRAK NIET.

Niettegenstaande een vroegere bekendmaking van Lyon, dat Pétain een radiorede zou houden, sprak **de Vichy** minister van Koloniën in de plaats op dat uur. Pétain werd niet genoemd en evenmin werd er een uitleg gegeven waarom hij niet sprak (Londen, (AP) 17.5).

HEYDRICH THANS COMMISSARIS GENERAAL IN BEZET GEBIED.

Berichten uit Moskou en Stockholm zeggen, dat Reinhard Heydrich benoemd is tot Commissaris Generaal van de Gestapo in bezet gebied. Hij heeft afstand gedaan van zijn post als Protector van Boheme Moravië (Londen, (AP) 17.5).

DUITSE GENERAAL GEDOOD.

De Duitse radio meldde de dood van den Infanterie-Generaal Friedrich Karl von Lossberg, die roem oogstte in de eerste wereldoorlog. Hij overleed Woensdag te Luebeck als gevolg van longontsteking en Hitler gaf opdracht tot een staatsbegrafenis (Berlijn, (AP) 16.5).

Het nieuws van vandaag.

Timosjenko's offensief duurt voort en met de orders om een „beslissend offensief" door te voeren stormen de Sovjet-legers vooruit tegen de nazielinies aan het Charkov-front. De Duitsers doen wanhopige tegenaanvallen om de Russische aanvallen te stuiten en deden op een punt zelfs 14 tegenaanvallen; alle echter zonder succes en ten koste van grote verliezen. (blz. 3).

Bij Kertsj beweren de Duitsers de „laatste restjes van de Rode strijdkrachten te vernietigen". De Russen zeggen, dat hevige gevechten gaande zijn in de richting van Kertsj". (blz. 3). Het schijnt dus, dat de Russen hier aan de verliezende hand zijn.

Dat ook Duitse aanvallen bij Sebastopol plaats vinden, blijkt uit een bericht, dat verhaalt hoe 5 dappere matrozen van de Rode Vloot een colonne van Duitse tanks tot staan brachten en niet aarzelden — toen hun ammunitie op was — zich met granaten rond het middel voor de vijandelijke machines te werpen. (blz. 3).

Aan het Kalininfront veroverden de Russen 6 plaatsen en doodden hierbij tussen de 900 en 1000 vijandelijke soldaten. (blz. 3).

Aan het luchtfront in het Westen komt er weer leven na een week van betrekkelijke rust. De Royal Airforce en de Luftwaffe waren gisteren gewikkeld in luchtgevechten op grote schaal boven Noord-Frankrijk en het Kanaal. (blz. 1).

Hedenmorgen vlogen de Britten weer naar de Franse kust om de bestoking voort te zetten, terwijl heden ook het bericht komt, dat de Duitse kruiser „Prinz Eugen" gisteren nabij de Noorse kust met luchttorpedo's getroffen werd (blz. 3). Berlijn beweert prompt, dat de Britse luchtaanvallen werden afgeslagen, waarbij de helft van de aanvallende formatie vernietigd werd.

In het Verre Oosten zijn het weer de Chinezen die het winnen. Gelijk wij verwachtten, werd de Japanse colonne, die in Noordelijke richting langs de Salween optrok, grotendeels uitgeroeid. Op andere plaatsen vluchtten de Japanners hals over kop terug (blz. 3).

Reinhard Heydrich, Nazie-beul No 1, trad af als „Protector" van Boheme Moravië en werd thans Commissaris Generaal van de Gestapo voor de bezette gebieden.

Hij schijnt in Nederland te zitten en reeds wordt gemeld, dat duizenden Nederlanders werden gedeporteerd en honderden als gijzelaar werden gevangen genomen. Een teken dat de oppositie in Nederland groeit! (blz. 2).

PIET KASTEEL GOUVERNEUR VAN CURAÇAO.

Naar wij uit particuliere bron vernemen staat vast, dat Piet Kasteel tot opvolger is benoemd van Gouverneur Gielliam J. J. Wouters, die op 13 Juli as. aftreedt.

Piet Kasteel is rooms-katholiek (niet van geboorte), heeft zijn jeugd in Zwolle doorgebracht, was enige tijd in Amsterdam, waar hij vooral geïnteresseerd was in het gilde van de Klare Waarheid. Hij huwde met mejuffrouw Baltussen uit Elst, het huwelijk werd in Rome door wijlen Cardinaal van Rossum ingezegend. Hij is van middelbare leeftijd. Als parlementair redacteur van „De Maasbode" schreef hij de bekende Kameroverzichten. Hij promoveerde op een proefschrift over Abraham Kuyper. Bij de invasie van Nederland wist Piet Kasteel te ontkomen (zijn gezin bleef achter). Hij werd toen secretaris van Gerbrandy, welke positie hij tot heden bekleedt. Aanvankelijk benoemd tot opvolger van den Heer Wouters, hetgeen toen door de Kroon geweigerd werd is Piet Kasteel thans toch benoemd.

DE GEVANGENEN OP CORREGIDOR.

Het Keizerlijke Japanse Hoofdkwartier maakte bekend, dat 12.495 gevangenen door de Japanse strijdkrachten werden genomen, die Corregidor in de Manillabaai op 6 Mei veroverden. Het Hoofdkwartier zeide, dat de meeste gevangenen Noordamerikaanse troepen waren. Verder werd gezegd, dat 640 van Corregidors verdedigers werden gedood in de slag voor het fort en dat de Japanners grote hoeveelheden materiaal veroverden (Tokio, (AP) 16.5).

LUCHTGEVECHTEN BOVEN NOORD-FRANKRIJK.

Wesley Galacher seint uit Londen: Honderden gevechtsvliegtuigen van de Luftwaffe en de Royal Airforce vochten om de heerschappij in de lucht boven Noord-Frankrijk, terwijl de Britten bezig waren met enkele der grootste vluchten van het jaar, niettegenstaande de vastberaden Duitse oppositie, welke de vernietiging van tenminste 9 nazie- en 8 Raf-vliegtuigen ten gevolge had. Boston-bommenwerpers sloegen onder een dekmantel van Spitfires en Hurricanes naar de veel gebombardeerde havenbedrijven van Boulogne, terwijl Goerings luchtmacht voor de eerste maal in vele weken, een grote strijdmacht van gevechtsvliegtuigen in de strijd wierp in een poging de Britten terug te slaan. De vluchten van de Raf-gevechtsvliegtuigen duurden onophoudelijk voort van de dageraad tot de schemering, niettegenstaande de haast voortdurende luchtgevechten in — wat sommige waarnemers aan het Kanaal beschouwden als — het grootste luchtgevecht sedert de Duitse slagschepen door de Straat van Dover voeren (Londen, (AP) 17.5).

AANVALLEN OP LAE EN DE LOUISIADEN.

Het Geallieerde Hoofdkwartier maakte bekend, dat 9 Japanse vliegtuigen werden vernield bij 3 aanvallen op Lae, Nieuw Guinea, en een tiende werd beschadigd bij het eiland Deboyne in 4 vernielende aanvallen van bommenwerpers met gemengde Australische en Noordamerikaanse bemanningen. Het communiqué zeide, dat „talrijke branden ontstonden" bij drie aanvallen op Lae. 8 Bommenwerpers werden op de grond vernield en een O-gevechtsvliegtuig werd in vlammen neergeschoten. Voltreffers werden waargenomen op startbanen en gebouwen te Lae. Een watervliegtuig werd beschadigd bij het eiland Deboyne in de Louisiade-Archipel ten Zuid-Oosten van Nieuw Guinea in het Noordelijk deel van de Koraalzee waar de Japanse vloot werd verdreven in een vernietigende nederlaag vroeger in deze maand. Geallieerde vliegers slaan klaarblijkelijk naar de onlangs versterkte Japanse luchtstrijdkrachten in dit gebied om een andere zee- en luchtoverwinning te verzekeren, indien de vijand mocht terugkeren voor een slag in de wateren nabij Australië. De aanvallen op Lae werden officieus beschreven als behorende tot de hevigste die door de Geallieerden werden gedaan in dit gebied (Geallieerd Hoofdkwartier in Australië, (AP) 17.5).

De afgelopen Week.

Gedurende tien opwindende dagen in de zomer van 1940 waren de ogen van de wereld gericht op Havana. Want daar werd — voor de tweede maal sedert de Europese oorlog begon — een conferentie gehouden door de Ministers van Buitenlandse Zaken van de Amerikaanse Republieken.

Op zichzelf was het der moeite waard kennis te nemen van deze bijeenkomst van diplomaten. Maandenlang had men geleefd onder de schaduw van machtige militaire gebeurtenissen. De Slag van Frankrijk was slechts 5 weken tevoren geëindigd en de Slag om Groot Britannië was begonnen.

Toch was de aandacht van de wereld en vooral van het Amerikaanse werelddeel gevestigd op de Cubaanse hoofdstad. Misschien was het vaag, dat wij beseften welk een belang de besprekingen aldaar hadden voor ons. Misschien was het een voorgevoel van de dreiging, welke zou ontstaan voor ons werelddeel.

Wat gebeurde er dan te Havana? Welk probleem werd daar zo druk besproken en bracht de gemoederen zozeer in beroering?

Het zou te omvangrijk zijn alles na te gaan wat er inderdaad te Havana gebeurde, doch indien wij het probleem vatten waarom alles scheen te draaien, dan zien wij dat het ging over de bezittingen van 4 landen van Europa op het Westelijk Halfrond — Groot Britannië, Nederland, Denemarken en Frankrijk.

Het waren deze bezittingen, die de hoofdbrekens vormden van de Amerikaanse diplomaten.

En als wij thans nagaan, na bijna 2 jaar, hoe de positie van deze bezittingen is, dan zien wij:

1) Dat de Verenigde Staten en vele andere Amerikaanse landen thans de Geallieerden zijn van Groot Britannië en dat vele Britse bases in Amerika aan de Verenigde Staten zijn afgestaan voor een tijdperk van 99 jaar;

2) Dat zich thans in de Nederlandse gebieden Noordamerikaanse strijdkrachten bevinden en de defensie van deze gebieden in feite berust bij de Verenigde Staten;

3) Dat het enige Deense gebied op het Westelijk Halfrond, Groenland, door Noordamerikaanse strijdkrachten bezet is in overeenkomst met den Deensen Vertegenwoordiger te Washington;

4) Dat de Franse gebieden op het Westelijk Halfrond de enige zijn waar zich geen Amerikaanse strijdkrachten bevinden of die niet op enigerlei wijze vallen onder het toezicht van de Verenigde Staten of een ander Geallieerd land. Wij zien dus, dat noch van de zijde der Britse, noch der Nederlandse, noch der Deense bezittingen enige bedreiging voor de veiligheid van het Westelijk Halfrond heerst.

Het was slechts van de zijde der Franse bezittingen, dat nog een onzeker gevoel de overige Amerikaanse landen vervulde. Het waren alleen nog maar de Franse bezittingen, die een open deur schenen te vormen in het gesloten Amerikaanse geheel. Door deze deur zou de vijand nog zonder veel moeite kunnen komen om een slag te slaan naar het hart van de Geallieerde oorlogsvoering.

Gaan wij deze Franse bezittingen na, dan blijkt, dat de kleine eilandjes St. Pierre en Miquelon thans onder toezicht staan der Vrije Fransen.

Het onbewoonde Franse eilandje Clipperton in de Grote Oceaan nabij de Mexicaanse kust is van weinig strategische waarde, zodat feitelijk nog alleen onder de hoede van Vichy staan de eilanden Martinique en Gaudeloupe en Frans Guyana. Het zijn dus nog Martinique, Guadeloupe en Frans Guyana, die een zekere bedreiging vormen voor ons, welke bedreiging thans nog is toegenomen door het aan de macht komen van Pierre Laval.

Men behoeft slechts de loopbaan van dezen mijnheer na te gaan om te weten waarom de bedreiging nu groter is en de Verenigde Staten zich verplicht zien stappen te nemen om aan het onzeker gevoel van de Nieuwe Wereld een einde te maken.

Tweemaal poogde Laval dictator te zijn van Frankrijk — een ambitie, die hij thans verwezenlijkt heeft bij de gratie van Adolf Hitler.

Pierre Laval is 58 jaar oud, geboren in Midden Frankrijk, de zoon van een slager; ~~was eerst schoolmeester,~~ dan een ondergronds werkende advocaat in Parijs die zaakjes voor zijn medesocialisten opknapte ...... droeg een witte das om zijn proletarische verbondenheid te tonen ...... heeft nog de witte das maar niet de verbondenheid ...... bood weerstand tegen Frankrijks intrede tegen Duitsland in Wereldoorlog I als een revolutionnaire Linkse en werd — naar Rechts zwenkende — door Briand in het cabinet opgenomen ...... werd Premier in 1931 en liet Briand schieten ...... werd nog eens Premier in 1935 en poogde Italie gunstig te stemmen door Ethiopië aan dat land over te laten ...... predikte tegen het weerbaar maken van Frankrijk kort vóór deze oorlog ...... pleitte en intrigeerde voor de capitulatie na de val van Parijs.

Dat is Pierre Laval en daarom staat hij in de gehele beschaafde wereld bekend als een verrader. Het is deze Laval, die den slappen President Albert Lebrun met behulp van Marcel Déat wist te overreden niet met de Regering naar Afrika uit te wijken, in welk geval wij er thans heel anders voor zouden staan. Het is deze Laval, die de woorden uitte: „Het is niet door het verlaten van Frankrijks grond, dat het zal worden gered".

Het is deze Laval, die er grotendeels toe medewerkte, dat Maarschalk Henri Ph. Pétain Hoofd van Staat werd, met de bedoeling, dat Pétain slechts een stro-pop zou zijn, terwijl hij zelf de werkelijke baas zou spelen.

Doch Laval vergat, dat Pétain een stijfhoofdig man is en deze fout veroorzaakte zijn val in de nacht van Vrijdag, 13 December 1940. Thans echter is hij met Duitse hulp weer in het zadel geplaatst en kan niet anders verwacht worden, dan dat hij daar zal pogen te blijven door den Duitsers zoveel mogelijk ter hulp te zijn en de samenwerking tussen Frankrijk en Duitsland niet alleen op politiek gebied, doch indien nodig ook op militair terrein zo innig mogelijk te maken.

Dit wetende en het feit ziende, dat Laval ook arbeidsterreinen ter beschikking heeft op het Westelijk Halfrond kunnen de Verenigde Staten niet langer wachten en werd in de afgelopen week te Martinique een aanvang gemaakt met onderhandelingen, die ertoe moeten leiden, dat Monsieur Lavals aspiraties niet de directe oorzaak worden van een ramp voor de Geallieerden.

Dit kan en zal echter niet toegelaten worden en daarom kunnen wij vertrouwen, dat de Verenigde Staten de juiste maatregelen zullen nemen om iets dergelijks te voorkomen.

Doch was onze aandacht gevestigd op de gebeurtenissen, die zich rond Martinique concentreerden, niet min-

der trok de strijd aan het Russisch front onze blik.

Eerst begonnen de Duitsers op de Krim met een aanval, die de herovering van het schiereiland van Kertsj tot eerste doel had.

Toen kwam de Russische verrassing met een offensief bij Charkov, waar Maarschalk Semeon Timosjenko's Rode leger de Donets overstak en de Duitse defensielinies doorbrak. En met dit Russische offensief werd de mogelijke waarde van de Duitse voortgang bij Kertsj direct teniet gedaan.

Want hebben de Russen Charkov, dan zijn zij in een positie om de Duitse verbindingslinies verder naar het Oosten en Zuiden zo niet af te snijden, dan toch ernstig in gevaar te brengen.

Maar met dit al werd de campagne in Rusland voor dit jaar ingeluid, waarbij Hitler een grote overwinning zal moeten behalen of ten onder gaan. En dit niet alleen doordat Duitslands binnenlandse front de zware druk van de oorlog en de bombardementen van de Raf niet meer zal kunnen verdragen doch tevens doordat Duitslands olievoorraad langzaam maar zeker opraakt. Daarom zal de Duitse aanval zich vooral richten op de Russische Caucasus, dat een jaarlijkse productie van 200 millioen ton heeft.

Doch als er nog een Rood leger is onder zulk een uitstekend Generaal als Maarschalk Timosjenko zal het den Duitsers niet gemakkelijk zijn hun doel te bereiken.

Een tweede front voor Rusland?

Nu is het nog de vraag of de Japanners niet zullen aanvallen in Siberië en alzo een tweede front vormen voor Rusland, hetgeen dan een weerslag zal hebben op het Russisch-Duitse front en de gehele Geallieerde strategie zal veranderen.

Uit Tsjungking werden herhaaldelijk waarschuwende klanken gehoord voor zulk een mogelijkheid. En de Chinezen zijn de enigen, die de Japanse voorbereidingen voor een dergelijke aanval kunnen zien.

Niettegenstaande de grote verliezen, die Japan geleden heeft is het nog steeds in staat grote campagnes te voeren, zowel op zee als op land. De Chinezen alleen zijn niet in staat Japan op het land te weerstaan.

De Russen hadden eens zeer sterke strijdkrachten in het Verre Oosten, strijdkrachten, die zo sterk waren, dat Japan het niet waagde Siberië binnen te vallen en de vijandelijkheden slechts beperkte tot schermutselingen aan de grens. Doch sedert de Duitse offensieven in de Oekraïne en tegen Moskou werden deze legers belangrijk verzwakt om aan de nazies het hoofd te bieden. Het schijnt mogelijk, dat op zijn minst 12 divisies — of mogelijk meer — naar het Duitse front werden overgebracht, alsmede een groot aantal tanks en vliegtuigen. De totale sterkte van de drie legers, die de Sovjets nog hebben in het Verre Oosten wordt geschat tussen de 500.000 en 900.000 man. Hiertoe behoren een aantal tankbrigades, verder divisies van cavalerie en infanterie.

De luchtmacht wordt geschat op 1000 of meer vliegtuigen.

De Russische vlootsterkte in het Verre Oosten is weinig bekend, doch men meent, dat deze grotendeels bestaat uit duikboten — men zegt van 50 tot 80 — enkele torpedojagers en een belangrijk aantal torpedoboten en kleine vaartuigen.

De strijdkrachten, die de Japanners thans tegenover Siberië hebben zijn ongeveer gelijk aan de Russische, doch de Japanners kunnen hun troepen versterken; zij hebben mogelijk een meerderheid in luchtstrijdkrachten en een duidelijk voordeel in vlootsterkte, welke hen in staat zou stellen troepen aan land te zetten ten Noorden van Petropavlovsk en het Kamsjatha-schiereiland af te snijden van het vasteland en in Noord-Sakhalin en de kust van de Maritieme Provincies.

Hoewel de Japanners het voordeel zouden hebben van den aanvaller zullen zij echter een dergelijke actie voorzichtig overwegen, vooral indien de kracht van de Geallieerde strijdkrachten in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan zodanig toeneemt, dat deze tot het tegenoffensief kunnen overgaan.

Curaçao.

DE GOUVERNEUR.

In een gedeelte van onze editie van Zaterdag kon nog worden medegedeeld, dat Z.E. Gouverneur Gielliam J. J. Wouters op 13 Juli as. zal aftreden.

Wat onze huidige Gouverneur daarna zal gaan doen, is nog niet bekend, hoewel reeds weer een regeringsschandaaltje uit Londen hieromtrent is uitgelekt.

Als opvolger werd eerst genoemd Ch. O. van der Plas, doch naar het schijnt is hierin weer verandering gekomen. Piet Kasteel, reeds enige dagen geleden benoemd doch door de Kroon afgewezen, schijnt nl. opnieuw kans te maken.

HULDEBLIJK VOOR DEN GOUVERNEUR.

Naar wij vernemen heeft Dr. William Ch. de la Try Ellis het initiatief genomen ter vorming van een commissie uit de burgerij om Zijne Excellentie, Gouverneur Gielliam J. J. Wouters bij zijn aanstaand vertrek een huldeblijk namens de bevolking van het gebiedsdeel Curaçao aan te bieden.

BARON VAN ECK IS VERTROKKEN.

Zaterdag is Dr. Panthaleon Baron van Eck, die in verband met een hele reeks conflicten, moeilijkheden en strubbelingen bij het olie-bedrijf en tijdlang op Curaçao vertoefde, per vliegtuig vertrokken. Hieruit zou men concluderen, dat de quaesties zijn opgelost.

DR. DIRK A. IJSSELSTIJN TERUG.

Dr. Dirk Alexander IJsselstijn, directeur van de K.L.M., die 29 April ji. voor dienstzaken naar New York vertrok, is gistermorgen (Zondag) met een vliegtuig uit Kingston hier weer teruggekomen. Het vliegtuig had Zaterdag al moeten arriveren, kreeg pech en kwam gisteren om ongeveer half 11 op Hato aan.

POST, DIE VERLOREN GING.

Alle stukken, alhier, die als gewone mail gepost zijn tussen de 4e en de 22e April 1942, bestemd voor New York of voor elders via New York, zijn verloren gegaan met het stoomschip „Amazone".

17 OVERLEVENDEN VAN GETORPEDEERDE U.S.A.-BOOT OP CURAÇAO.

Jongstleden Dinsdag werd 230 mijl van Curaçao een Noordamerikaanse boot getorpedeerd. Aan twee zijden van het schip verscheen een duikboot, die eerst de mensen eraf schoot en toen naar beneden ging om de boot te torpederen. De boot was bemand met 27 koppen, waarvan 17 levend op Bonaire aanspoelden. De andere 10 zijn dood of vermist. gisteren zijn de overlevenden naar Willemstad overgebracht.

COMITÉ CURAÇAO-SURINAME BIJEEN.

Op Woensdag 13 Mei werd te Paramaribo een grote bijeenkomst gehouden door het Comité Curaçao-Suriname, waarbij de drie Curaçaose afgevaardigden tegenwoordig waren. Naar het voorbeeld van Curaçao besloot men tot de oprichting van een aantal subcommissies, welker werkzaamheden zich voor ieder op een bepaald gebied zullen bewegen.

Eenstemmig was men het erover eens, dat de samenwerking tussen de beide vrije Gebiedsdelen van het grootste belang was voor de Groot-Nederlandse zaak. De verschillende détails betreffende het werk der subcommissies werden uitvoerig besproken; hierover werd volledige overeenstemming bereikt. De volgende week zal aan Zijne Excellentie den Gouverneur van Suriname een compleet werkschema ter goedkeuring worden voorgelegd. Mr. De Niet, Procureur-Generaal te Paramaribo, werd gekozen tot voorzitter van het Centrale Comité.

SANOC

Het Bestuur van Sanoc schrijft:

Er is een oude geschiedenis, die geen mens op aarde meer kent. En ook de les, die deze gebeurtenis bevat, wordt maar al te vaak vergeten, zodat veel mensen lichtvaardig oordelen over het wijs beleid van anderen, enkel en alleen omdat dit beleid hun geduld op de proef stelt. Daarom willen wij deze geschiedenis opnieuw verhalen, opdat onbegrip moge plaats maken voor waardering.

Toen Adam uit het Paradijs verdreven was, vond hij de aarde woest en onvruchtbaar. Distels en doornen waren al, wat hem omringden, zover zijn oog reikte, en de honger, die hij in het Paradijs nimmer gekend had, kwelde hem.

Er zwierven beesten door de wildernis, die hij dood sloeg met een stok, daarvan leefden zij, hij en zijn vrouw, maar de vruchten van het Paradijs misten zij node.

Op een nacht had Adam een vreemde droom en toen hij de andere morgen ontwaakte, zag Eva met verwondering, hoe haar man distels en doornen ging uitroeien op de plaats naast hun hut, hoe hij de grond omwoelde en een kuiltje groef. Dan ging hij zwijgend het huis in en keerde terug met een verrotte appel in zijn hand, dezelfde appel, waarvan hij en zijn vrouw in het Paradijs gegeten hadden en die de oorzaak was geworden van hun val.

Adam woelde met zijn vingers in het bruine, verdroogde vlees en vond het zaad van de appel, dat men later zijn pitten zou noemen. Die legde hij in de aarde en wierp het kuiltje weer toe.

Zijn vrouw vroeg hem wat dit te beduiden had en hij vertelde haar zijn droom: hoe hij zag, dat hij deze bruine korrels in de aarde gelegd had, en dat er een boom uit groeide, zo groot en breed als in het Paradijs, die schone vruchten droeg.

Eva lachte hem uit en klapte in haar handen om zoveel onnozel vertrouwen, maar Adam vervolgde onverstoorbaar zijn zin, verwijderde iedere dag het onkruid, dat op de plaats wies en bevochtigde de grond met water.

Dagen en weken verstreken en er gebeurde niets. Het was de tijd van regen en stormen en kou en de aarde lag triestig en dood onder sombere wolken.

Eva's spot werd nijpender, omdat iedere dag haar spot te hulp kwam en Adam beet zich op de lippen. Hij stond alleen met zijn geloof.

Totdat de stormen overgingen, het oog van de zon zag gunstig op de wereld neer en de zuiderwind kuste de aarde. Toen gebeurde het wonder. Toen kwam de morgen, dat Adam triomfantelijk Eva riep en haar spot verstomde en Adam werd vreugdig beloond voor zijn geloof. Daar begon het zaad te werken, daar schoot het omhoog, daar werd het een nieuwe boom, die vruchten afwierp om hun honger te stillen.

De les, die deze geheel vergeten geschiedenis leert, behoeven wij wel niet uitdrukkelijk te herhalen. Maar een ieder zal erkennen, dat zij, evenals de wondere geschiedenis, die haar bevat, onverdiend in vergetelheid is geraakt.

Wij leven in een tijd van stormen en guur weer. Er zijn mensen, die zaden in de grond gebergen hebben voor de dag, dat dit noodweer over zal zijn. Zij hebben het gedaan met goed vertrouwen en met de schone hoop op rijke vruchten, die eens de beloning van hun klein en verborgen werk zal zijn.

Gij allen, die deze hoop deeldet, maar wien de spot der twijfelaars geweld aandoet, herinnert U de geschiedenis van Adam, bijt U op de lippen desnoods, maar volhardt in Uw vertrouwen. De lente zal komen en de beloning ook.

Wat het zakelijk relaas van de verrichtingen der organisatie SANOC in het afgelopen jaar betreft: overeenkomstig de toezegging aan het eind van het jaar 1940 gedaan, heeft het Bestuur ernstig getracht, het hem toevertrouwde kapitaal gerechtelijk te consolideren door er de vorm van een Stichting aan te geven. Daar echter de huidige Curaçaose Belastingwetten hier verplichtingen aan verbonden, die te zwaar en ons daarom tegenover de contribuanten niet verantwoord leken, hebben wij de verwerkelijking van dat plan voor het ogenblik moeten opgeven. Nog steeds hopen wij echter, dat de toekomst een ons allen bevredigende oplossing zal brengen.

Dat SANOC waakzaam blijft, om hetzij in Nederland zelf, hetzij in één van zijn Gebiedsdelen, oorlogsnood te lenigen, moge blijken uit het feit, dat, toen de mogelijkheid zich daartoe opende, SANOC het geld heeft gezameld in New-York drie ambulances te bestellen voor Nederlands Oost Indië. Als was het om te illustreren, hoe moeilijk ons doel in deze tijd kan worden bereikt, konden deze ambulances plotseling niet meer verscheept worden, zodat zij nu op Curaçao in dienst zullen worden gesteld van de geneeskundige afdeling der burgerlijke luchtbescherming ten bate van de burgerij.

Blijkens het verslag van den Penningmeester bedroeg **het kapitaal van SANOC op 31 Maart 1942 *f* 192.820. 34, plus 295 dollar.**

Een verheugende bijdrage, wel een biezondere vermelding waard, mochten wij ontvangen van de steunorganisatie SANOM gevestigd op St. Maarten. Door hun brief, d.d. 31 Maart stelden de heren: **A. van Meerten**, Voorzitter; **A. L. Connor**, Secretaris en **J. van Delden**, Penningmeester der genoemde Organisatie ons Bestuur er van in kennis, **dat zij het totaal der inzamelingen over het jaar 1941, zijnde niet minder dan *f* 1088,75 aan ons overdroegen.** Een schoon, maar voor al te velen onzer een beschamend voorbeeld.

Onze bewondering en dankbaarheid voor de milddadigheid van de bewoners van St. Maarten en wij hopen, dat onze vroegere vrienden zich mogen spiegelen aan hun trouw.

TOON HELDEN †.

Heden bereikte ons het bericht, dat de bij velen bekende Toon Helden in Engeland is verdronken. Tijdens de verduistering raakte hij te water en de volgende dag werd zijn lijk opgehaald. Hij ruste in vrede.

AUTOBOTSING.

Gisteravond had er een ongeluk plaats in de verduisterde Penstraat, waarbij een aan de rechterzijde van de weg geparkeerde Amerikaanse troepenwagen ter hoogte van de Thelmakliniek door een uit de richting van Marie Pompoen komende huurauto werd aangereden.

Het is niet duidelijk wie hier schuld had, doch het schijnt, dat de lichten van de Amerikaanse wagen gedoofd waren, terwijl de huurauto waarschijnlijk even tevoren voor een tegenligger moest uitwijken.

Behalve een snee aan het voorhoofd van den huurauto-bestuurder waren er geen persoonlijke ongelukken te betreuren, doch wat materiële schade betreft, werd de radiatorkap van de huurauto vrijwel geheel vernield.

De Politie was tijdig ter plaatse voor een nader onderzoek.

CORRESPONDENTIE.

Aan den Heer **L. Langeveld**, Garnizoenscommandant te Suffisant. Uw brief, bevattende een advertentie, was verkeerd geadresseerd. Brieven met advertenties dienen geadresseerd te worden aan de Administratie.

APOTHEKEN.

Deze week hebben de volgende apotheken de Zondag- en nachtdiensten:

Otrabanda: Emma.
Punda: Excelsior.

BURGERLIJKE STAND.

Bevallen op April: 30 Michel, Angelina Maria d; 30 Madriz, Paula Catalina echtg. v. Zimmerman, E. M. d; 30 Coffi, Valentina Felomina echtg. v. Bosnie, A. V. d; 29 Rodriguez, Carmen Maria d; 29 Conradus, Rosa Maria echtg. v. Vicario, I. R. d; 30 Merien, Marcela Francisca echtg. v. Schob, S. D. d; 26 Concencion, Angela Francisca echtg. v. Martines, G. P. d; 28 Janga, Angelica Antonia z; 29 van Hoop, Irma Adelle z; 29 Mambi, Julianita Johanna d; 28 Phelepina, Elsa Maria d; 30 Beker, Valentina Adela Albina echtg. v. Ricardo, F. B. d; 27 Hodge, Lucille Casilda echtg. v. Joe, J. S. d; **Mei 1:** Antoinette, Abigail Eugenia echtg. v. Davelaar, E. H. d; 1 Kip, Claverita Theodota echtg. v. Mambre, L. C. d; 4 Capricorne, Carolina echtg. v. Henriquez, E. H. z; 5 Floranus, Reineta Manuela z; 5 Faneijte, Lucia Otilia z; 7 Maduro, Clothilda Lucia echtg v. Isenia, J. M. z.

Ondertrouwd op Mei: 6 Sakoetoe, Milto Leonicio en Rosa, Cathalina Felesita; 7 Zieck, Jacob Ernst en Danies, Otilia Encarnacion; Hebson, Alexander Theophilus Peets en Connor, Evelyn Cassilda Steel; Leitoe, Romon Ricardo en Fecunda, Thomasita Virginia; Dortalina, Carlos Pedro en Matilde, Eloiza Isbelia; 8 Janssen, Cyril Peter en de Jongh, Edna Cecilia.

Getrouwd op Mei 6: Louis, Julio Valentin Prospero en Merselina, Locadia Valeriaan; Martis, Antonio Apolinario en Martijn, Maria Maximiliana; Wesenhagen, Salomon Joseph en Schmidt, Petra Francisca; Loth, Harry Lodewijk en Justina, Dolorita Macarita; Simons, Lodewijk Rene en Margarita, Petronilia Felepina.

Overleden op April: 28 Jansen, Lucie Maria Otilia 4 m.; 30 Neuman, Elvia Maria 4 j.; **Mei 1** Sophia, Evarista Virginia echtg. v. Bulbaai, A. F. 33 j; 3 Schob, Lorna Katharina 3 d.; 1 Mathew, Hyacinth Elfleda 2 j.; 5 Janzen, Gerardina Fidelia echtg. v. Sommer, S. A. 46 j.

OFFICIËLE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: L. Klein, seiner bij de Landsradiodienst alhier, 4 weken vrijstelling van dienst; J. M. Veeris, brievenbesteller op Curaçao, 4 weken vrijstelling van dienst; ingang 11 Mei 1942.

Bevordering: W. R. Plantz, commies bij de Openbare Gezondheidsdienst tot hoofdcommies, bij keuze; R. R. Da Costa Gomez en Mej. O. L. Henriquez, adjunct-commiezen op Aruba tot commiezen, bij keuze.

Benoeming: Ds. J. Mietes tot Predikant bij de Verenigde Protestantse Gemeente te Willemstad op Curaçao.

Werkzaamstelling: G. J. Bruin, als seiner bij de Landsradiodienst op Curaçao; Mevr. A. D. de Wijn, geb. de Groot als analyste op het laboratorium van de Openbare Gezondheidsdienst.

Overplaatsing: P. Duif, Loods alhier naar St. Nicolaas op Aruba.

Beheer Apotheek: Aan den apotheker M. de Veer Daal is toegestaan gedurende de afwezigheid wegens ziekte van den apotheker A. D. A. M. Meens aan het hoofd van de apotheek genaamd Botica del Pueblo te Oranjestad op Aruba te staan.

Telegrammen gewisseld ter gelegenheid van de verjaardag van H.K.M. Prinses Juliana op 30 April 1942.

Her Majesty Queen Wilhelmina, London.

Mede namens bevolking gebiedsdeel Curaçao bied ik Uwer Majesteit ter gelegenheid Harer Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana eerbiedige gelukwensen aan vurige bede uitsprekend voor een uiteindelijke overwinning en hereniging van Uw Koninklijke familie in vrij Nederland.

Wouters.

Her Royal Highness Princess Juliana, Ottawa.

Mede namens bevolking gebiedsdeel Curaçao bied ik Uwer Koninklijke Hoogheid en Prinselijk Gemaal hartelijke gelukwensen aan met uw verjaardag hoop uitsprekende dat U beiden met prinsesjes Beatrix en Irene in goede gezondheid moge vieren vervuld met het vast vertrouwen voor een zegenrijke toekomst.

Wouters.

NLT Governor Curaçao.

Voor uwe mede namens bevolking Curaçao aangeboden gelukwensen en daarbij geuite gevoelens zeer gevoelig betuig ik haar en U mijn hartelijke dank.

Wilhelmina.

NLT Gouverneur Wouters Curaçao.

Zeer gevoelig voor Uw wensen mede namens bevolking mijn gedachte zijn bij voortduring bij U allen.

Juliana.

De Wnd. Gouvernements-Secretaris,
R. W. F. Boskaljon.

EMMASTAD.

SOCIËTEIT „ASIENTO".

Dagschotels: Heden: Geb. vis, geb. aard., sperciebonen. Morgen: Geb. biefstuk, geb. aard., doperwten.

WACHTDIENSTEN: Ma. 18 Mei.

Telegram Afdeling: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 75A.

Shipping & Supplies: Hr. Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 57.

Scheepvaart Afdeling: Hr. Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Van de Fronten.

STAALTJES VAN RUSSISCHE MOED.

Twee verhalen van duels tussen Duitse tanks en Sovjetmannen en een meisje kwamen van de Russische slagfronten. 5 Matrozen van de Zwarte Zeevloot boden aan een colonne van tanks tot staan te brengen, welke bij Sebastopol oprukte. Een werd gedood en een ander gewond. Nadat hun ammunitie was uitgepunt, bonden drie anderen handgranaten aan hun riemen en sprongen onder de raderen van de vijandelijke machines. 10 Tanks werden vernield en de andere keerden terug. De gewonde man vertelde het verhaal van zijn metgezellen en stierf toen.

Een ander verhaal was van een Oekraïns meisje, Liuba Zemiskaya, die nabij Charkov vocht als een tank „verdelgster". De vijandelijke machines vielen haar positie aan. Zij vernielde 2 met een anti-tankkanon en stierf toen onder haar charge (Moskou, (AP) 16.5).

HET RUSSISCH OFFENSIEF DUURT VOORT.

Henry Cassidy seint uit Moskou:

Het Rode leger, dat oprukt in de Oekraïne, bracht het kanonvuur binnen gehoorsafstand van Charkov en Krasnograd. De Duitsers vochten wanhopig terug en deden zelfs tot 14 tegenaanvallen op een punt. Een reusachtig tankgevecht had plaats op 14 Mei, waarbij 100 Duitse tanks werden vernield in een poging van de nazies om de Russen terug te werpen. Timosjenko's mannen rukten onophoudelijk voort onder orders een „beslissend offensief" voort te zetten.

Berichten van de frontlinie zeiden, dat de Duitse weerstand „definitief gebroken" is in een sector van het door vlammen geteisterde Charkovfront in de Oekraïne. Tevens wordt gezegd, dat de Duitsers wapenen en machines achterlaten in een wilde wanordelijke vlucht om te ontkomen aan de Russische tanks en cavalerie.

De Russen zeiden verder, dat de Duitsers gedwongen werden stap voor stap grond af te staan en ontzaggelijke verliezen lijden op het gehele slagveld van Charkov. Berichten, die door „Rode Ster" ontvangen worden, onthulden niet precies waar de Duitse defensies in de Oekraïne gebroken zijn, doch andere Russische berichten zeiden, dat het Rode leger Charkov flankeert en Krasnograd nadert.

Ver naar het Zuiden op de Krim zeiden officiële Russische berichten, dat een felle slag de gehele nacht woedde in het gebied van de stad Kertsj, die de Duitsers — naar zij gisteren beweerden — hebben veroverd, doch waar de Russische weerstand zou voortduren. Krasnograd is het ogenblikkelijke doel van de Rode aanval in het hart van de Oekraïne in de richting van de rivier Dnjepr. Krasnograd is het vroegere Constantinograd en ligt ongeveer midden tussen Charkov en Dnjepropetrovsk.

Zo hevig was het bombardement van de Russische artillerie in de Oekraïne, dat „Rode Ster" ironisch opmerkte, dat „de luidruchtige nadering van de lente ongetwijfeld gehoord wordt in Charkov en Krasnograd." Dit noemen van Charkov en Krasnograd binnen gehoorsafstand van het artillerievuur aan de frontlinie was de eerste aanwijzing van de Russen betreffende een bepaalde lijn van het offensief, nadat het Rode leger de Duitsers 5 dagen lang bestookte.

Een cavalerie-afdeling, welke opereert aan het Kalininfront ten Noord Westen van Moskou zou volgens de nieuwsberichten de Duitsers hebben verdreven uit 6 bewoonde plaatsen en binnen een dag meer dan 900 naziemannen en officieren hebben gedood en gewond en oorlogsmateriaal hebben vernield. Een correspondent van „Rode Ster" meldde van de slag bij Charkov, dat een afdeling van het Rode leger een grote bewoonde plaats nam, waar de Duitsers ammunitie en uitrusting hadden opgeslagen voor hun „lente-offensief" in een gevecht, dat slechts anderhalf uur duurde. Hij zeide, dat onderschepte boodschappen te kennen gaven, dat de vijand poogt de centra van weerstand tegen elke prijs te behouden en dat het slagveld bezaaid is met de lijken van manschappen en officieren.

Een bericht verhaalde van een gevecht om een spoorwegstation, waar de Russen tot binnen een afstand van 100 meter van de laatste Duitse fortificaties voortrukten. Een officier haalde een woordenboek voor de dag en zocht enkele woorden op, waarop hij schreeuwde: „Geef over. Elke weerstand is nutteloos!"

Velen deden het. Het doel werd genomen.

Onder de Duitse eenheden, die vernietigd werden bij de gevechten van Charkov bevonden zich het 357e regiment infanterie, het tweede bataljon van het 602e regiment en een verkenners-detachement van de 133e divisie infanterie. Gemeld wordt, dat de Duitsers nieuwe reserves in de strijd werpen in een poging de opmars te stuiten. Zowel de 113e divisie infanterie, welke zich in Joegoslavië bevond, als de 454e divisie, welke in reserve werd gehouden, vechten thans aan het Charkov-front. In een enkele sector werden volgens „Rode Ster" ongeveer 500 Duitsers gedood. Hieraan werd toegevoegd, dat binnen een enkele dag dozijnen plaatsen, waarvan de meeste gefortificeerde punten van weerstand zijn, werden genomen (Moskou, (AP) 17.5).

BERLIJN OVER DE SLAG VAN KERTSJ.

De radio van Berlijn zeide, dat 68.000 gevangenen en reusachtige hoeveelheden materiaal werden veroverd in de slag op het schiereiland van Kertsj, welke thans als beëindigd kan worden beschouwd. Eerder zeide het Hoofdcommando, dat de overblijfselen van den geslagen vijand worden samengeperst ten Noord Oosten van de Kertsj aan het einde van het schiereiland en ernstige verliezen werden toegebracht door nazie-vliegtuigen aan de vluchtende Russen (Berlijn, (AP) 17.5).

VAN HET DUITSE COMMUNIQUÉ.

Het Duitse communiqué zegt: „Op het schiereiland van Kertsj zien de geslagen overblijfselen van den vijand zich gesteld voor vernietiging, niettegenstaande een wanhopige weerstand. In het gebied van Charkov leidden onze tegenaanvallen tot een tankgevecht, waarbij 56 vijandelijke tanks vernield werden. Verder werden 54 vijandelijke tanks buiten gevecht gesteld bij luchtaanvallen. In de sector van het Ilmenmeer sloegen formaties van bommenwerpers op vernietigende wijze naar barakken en voorraadcolonnes van den vijand. In Lapland werd nieuwe grond gewonnen. In het achterland verpletterden Hongaarse troepen in worstelingen van verschillende dagen een vijandelijke groep, bestaande uit Bolsjewistische benden" (Berlijn, (AP) 18.5).

SPECIAAL DUITS COMMUNIQUÉ.

Een speciaal communiqué van het Duitse Hoofdcommando zegt: „Duitse duikboten, welke opereren nabij de Oostkust der Verenigde Staten, in de Caraïbische Zee en nabij de monding van de rivier Mississippi, hebben nog 17 vijandelijke koopvaardijschepen tot zinken gebracht met een totaal van 105.000 ton. Nog 2 vijandelijke schepen werden zwaar beschadigd door torpedo-treffers" (Berlijn, (AP) 18.5).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

Het Russisch middagcommuniqué luidt: „Gedurende de nacht van 17 op 18 Mei zetten onze troepen de offensieve operaties voort in de richting van Charkov. Op het schiereiland van Kertsj voeren onze troepen en verwoed gevecht in de richting van de stad Kertsj. In andere sectoren van het front hadden geen grote veranderingen plaats."

Een aanvullend communiqué zegt: „In de richting van Charkov zetten onze troepen de opmars voort, waarbij de weerstand van de Duitse troepen gebroken werd. Een onzer eenheden veroverde 30 kanonnen, 18 machinegeweren, 477 gewone en 38 automatische geweren, 204.000 geweerpatronen, 12.900 granaten, 6000 mijnen, 700 handgranaten, provisies en andere voorraden. 800 Vijandelijke lijken bleven op he slagveld liggen. Meer dan 100 Duitse soldaten werden gevangen genomen" (Moskou, (AP) 18.5).

LINKERVLEUGEL VAN RUSSISCH OFFENSIEF OP KRASNOGRAD.

Een militaire commentator zeide, dat Maarschalk Semeon Timosjenko's legers de omvang van hun offensieve operaties aan het Charkovfront hebben verdubbeld sedert 12 Mei en dat hun linkervleugel thans rust op Krasnograd. Krasnograd ligt op ongeveer 60 mijl ten Zuid Westen van Charkov. Niettegenstaande de Duitse tegenaanvallen rukken de Sovjets thans voort aan een front van 100 mijl (Londen, (AP) 18.5).

COMMUNIQUÉ VAN AUSTRALIË.

Het Geallieerde communiqué luidt als volgt: „Nieuw Guinea: Port Moresby: 9 gevechtsvliegtuigen van het O-type werden afgeslagen in een poging het vliegveld en de scheepvaart aan te vallen. Onze gevechtsvliegtuigen onderschepten en vernietigden 1 vijandelijk vliegtuig en het afweervuur beschadigde er 2.

Er heerst een normale activiteit boven andere sectoren." (Geallieerd Hoofdkwartier in Australië, (AP) 18.5).

NIEUWE CHINESE OVERWINNINGEN.

Spencer Moosa seint uit Tsjungking:

Gemeld werd, dat de Chinezen een serie van galmende nederlagen hebben toegebracht aan de Japanse colonnes, die ten Noorden van de Birmaweg langs de Westelijke oever van de rivier Salween rondsnuffelden. Ook geven aanvallen van de Noordamerikaanse vliegende vrijwilligers te kennen, dat een nieuwe bedreiging zou kunnen zijn ontstaan uit het Zuiden in Frans Indo-China. Het communiqué zeide, dat de colonne, welke ten Noord-Oosten van Lungling aan de Birmaweg oprukte, helemaal naar de verkeersweg is teruggedreven, terwijl de helft van haar oorspronkelijke sterkte werd uitgeroeid. Tegelijkertijd zeide het Chinese Centrale nieuws, dat de Japanners, die de Tengyueh hadden veroverd op 25 mijl ten Westen van de Salween en 35 mijl ten Noord-Westen van Lungling en vervolgens oprukten naar Hungmusu, werden teruggeworpen in een overhaaste terugtocht naar het Zuiden. (Tsjungking, (AP) 17.5).

„PRINZ EUGEN" GETORPEDEERD.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart maakte bekend, dat de 10.000 ton grote Duitse kruiser „Prinz Eugen" gisteren nabij het Zuidelijk punt van Noorwegen met luchttorpedo's getroffen werd. Het communiqué deelt mede, dat de kruiser door verkenningsvliegtuigen werd waargenomen, stomende in Zuidelijke richting langs de Noorse kust. Het schip lag in de Trondheimfjord na te zijn beschadigd door een Britse duikboot en keerde klaarblijkelijk terug naar een scheepswerf in Duitsland. Het Kustcommando zond een strijdmacht van Beaufort, Hudsons en Blenheims uit met Beaufighters, die de „Prinz Eugen" gedurende de nacht aanvielen nabij het Zuidelijk punt van Noorwegen. De eerste berichten geven te kennen, dat het schip werd getroffen door torpedo's van Beauforts, die geleid werden door Vleugel-Commandant M. F. D. Williams.

De „Prinz Eugen" werd geëscorteerd door 4 torpedojagers en door formaties van gevechtsvliegtuigen. Er had een hevig gevecht plaats, waarbij de Beaufighters de dekken van de torpedojagers beschoten met kanonvuur. Vele luchtgevechten vonden plaats. 5 ME109's werden vernield en een aantal andere beschadigd. 9 Britse vliegtuigen worden vermist (Londen, (AP) 18.5).

DE RAF VALT DE FRANSE KUST AAN.

In nieuwe vluchten over het Kanaal ging de Royal Airforce heden in de vroege morgen gedurende twee uren voort objecten te bestoken langs de Franse kust van Duinkerken tot Boulogne. Bewoners langs de Engelse kust hoorden hevige ontploffingen, die in kracht gelijk waren aan die van gisteren, toen de Britten bezig waren met enkele hunner grootste vluchten van het jaar. Gemeld wordt, dat gedurende de nacht de Duitse vliegvelden in Nederland werden bestrooid met brisant- en brandbommen door een escadrille van Canadese vliegers, die Bostonbommenwerpers bestuurden (Londen, (AP) 18.5).

NEDERLAND.

DE BISSCHOPPEN TEGEN DE NAZIES.

In alle Nederlandse Katholieke kerken werd op 19 April een Herderlijke Brief voorgelezen van de Nederlandse bisschoppen, waarin aan de Roomskatholieke jeugd wordt verboden toe te treden tot de „arbeidsdienst", tenzij de omstandigheden een weigering tot treden absoluut onmogelijk maken. Dit bericht is ontleend aan de N.S.B. krant „Volk en Vaderland" van 24 April jl. De juiste inhoud van de bisschoppelijke brief is tot nu toe nog niet bekend. Uit de critiek, die „Volk en Vaderland" uitoefent, blijkt echter duidelijk, dat de door de bisschoppen gelaakte toestanden betrekking hebben op het „arbeidsfront" en op de wijze, waarop de Joden door de bezetters worden behandeld. „Volk en Vaderland" merkt hierbij op, dat het den Bisschoppen toch wel weinig moet interesseren, welk lot de Joden ondergaan. Zij gebruiken echter het Jodenvraagstuk, aldus „Volk en Vaderland", om stemming te wekken tegen de huidige overheid, wel wetende hoe het Nederlandse volk reageert op de behandeling der Joden. Op deze wijze zien zij haat en organiseren zij, vanachter hun veilige kerkmuren, de tegenstand tegen de „overheid." De logica van de Nazie-pers is nog altijd even verbluffend.

10 MEI IN NEDERLAND.

Uit Genève wordt gemeld, dat volgens aldaar ontvangen berichten, op de 10de Mei jl. op vele gebouwen in Den Haag, Amsterdam en Rotterdam de Nederlandse vlag wapperde ter herdenking van de tweede verjaardag van de invasie van Nederland. Gedurende de nacht van de negende op de tiende Mei werd de Nazie-swastika vlag door onbekenden neergehaald van het gebouw van het Duitse militaire hoofdkwartier in Den Haag.

Op de dag, waarop kortgeleden, Dr. Ley de Duitse econoom, in Den Haag aankwam, had er een explosie plaats in de electrische centrale aldaar, waardoor verschillende wijken van de stad in het duister kwamen te zitten.

In een munitiefabriek te Groningen brak een hevige brand uit die verschillende afdelingen geheel verwoestte.

Ook had die dag een hevige explosie plaats in de militaire opslagplaatsen te Amsterdam.

Als gevolg van een en ander werd in alle steden de avonddemonstratie, die de Hitlerknechten zouden geven, afgelast. Massa — arrestaties vinden plaats.

HEYDRICH NAAR DEN HAAG

De bekende, wrede Gestapo-leider Reinhard Heydrich is van Parijs naar Den Haag gegaan. Men brengt dit in verband met de recente executie van 96 Nederlanders.

2000 NEDERLANDERS OPGESLOTEN.

Het bezoek van Gestapo-man Reinhard Heydrich aan Nederland heeft tot direct gevolg gehad dat 2000 Nederlandse officieren en reserve- officieren naar Duitse gevangenkampen zijn gezonden en dat 460 vooraanstaande Nederlanders als gijzelaars zijn gevangen genomen.

Volgens den Berlijnsen Correspondent van Svenska Dagbladet worden vele veranderingen verwacht. Zo gaat in Berlijn het hardnekkige gerucht dat Mussert minister-president zal worden onder Seyss Inquart. Ook wordt gezegd dat Heydrich, de wreedste aller Gestapo-hoofdmannen Commissaris-generaal van alle door Duitsland bezette gebieden zal worden.

* * *

Radio Oranje verklaarde gisteren:

Daden als deze zullen het Nederlandse volk niet intimideren. Zij zullen slechts de bitterheid doen toenemen, hun haat en hun wil zich voor de zaak der vrijheid op te offeren. De dag zal komen dat de Duitsers duur zullen moeten betalen voor wat zij Nederland hebben doen lijden. Een donkere schaduw is gekomen over 2500 gezinnen in het Vaderland. Wij allen leven en lijden met hen mede. Meer dan ooit haten wij den tyran en meer dan ooit zijn wij er trots op Nederlander te zijn.

DE VENEZOLAANSE GEZANT BIJ DE NEDERLANDSE REGERING.

Dr. Atilano Carnevali heeft zijn geloofsbrieven van Venezolaans gezant bij het hof van Koningin Wilhelmina, aan H. M. de Koningin overhandigd.

PRINSES JULIANA IN CHICAGO.

In Chicago werd een lunch aangeboden aan H.K.H. Prinses Juliana, tijdens haar verblijf aldaar. De Prinses sprak haar bewondering uit voor de sterke wil tot overwinnen, welke zij overal in de Verenigde Staten ontmoette. Tijdens haar bezoek aan Chicago bezocht de Prinses de „Christian High School", welke instelling voornamelijk door Nederlandse instanties wordt gesteund. Hier wijdde H.K. H. een Nederlandse vlaggedoek in met de woorden: „Ik wijd deze vlag in, wier kleuren behoren aan het land, waar de wieg der vrijheid staat"

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Caïro:** „In de Zuidelijke sector waren onze patrouilles bezig met het uiteenslaan van kleine groepen van vijandelijke tanks en voertuigen. Geringe patrouille-activiteiten duren voort in andere sectoren".

— **New Delhi.** De Raf gaat voort de Japanse troepen in Birma aan te vallen. Gisteren vielen Blenheims Kalewa aan en lieten brisant-bommen vallen.

— **Londen:** Een bericht uit Stockholm zeide, dat de laatste Duitse berichten van het Charkov-front te kennen gaven, dat Sovjettroepen „een Duitse basis" hebben bereikt en omsingeld. Sommige Zweedse waarnemers identificeerden deze als een der fortificaties in de binnenste defensie-zone van Charkov.

— **Berlijn:** Het Duitse Hoofdcommando maakte bekend, dat een krachtige Britse formatie de zware Duitse kruiser „Prinz Eugen" en escorte vaartuigen aanviel in het Noordelijke deel van de Noordzee, doch werd afgeslagen met verlies van 29 Raf-vliegtuigen.

— **Tsjungking:** Het Chinese communiqué deelt mede, dat de Westelijke oever van de rivier Salween ten Noord-Oosten van Lungling in de provincie Yunnan is gezuiverd van Japanners, waardoor te kennen wordt gegeven, dat de vijandelijke bedreiging voor de belangrijke stad Paosjan aan de Birmaweg is verwijderd.

— **Moskou:** De Duitsers gebruiken — en verliezen — tanks in steeds toenemende aantallen in een poging om Charkov te redden en hun trefbare Zuidelijke flank veilig te stellen. In een enkele aanval werden 150 tanks met gepantserde aanhangwagens vol troepen geworpen tegen het Russische linies in een poging om door te breken naar belegerde nazie posities. Toen de eerste aanval tot staan werd gebracht volgden nog 15 op dezelfde dag. 18 Tanks werden vernield bij de eerste aanval en 43 bij andere aanvallen. Ook deden de Duitsers pogingen om troepen te doen landen achter de Russische linies en „Pravda" zeide, dat zwermen van 120, 50 en 30 parachutisten bij deze operaties werden neergelaten, doch dat twee groepen werden opgeruimd, zelfs voordat zij de grond bereikten.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.: Voetbal:** Noorwegen — Schotland 1—8; Ajax Jr. Olympia Jr. 2—0; Ajax — Portugal 2—0.

Korfbal: Sig — Devo 0—0; Luctor — A. Amos 0—2.

Softball: Caribbean — C.S.C. 11—1.

Athletiek: De cross-country, die gisteren op de terreinen van Brakkeput gehouden werd, was een groot succes. Als eerste kwam aan **Eike** en als tweede **Anasagasti.**

Herdenking 10 Mei op Aruba.

De zwarte dag, zijnde de dag van de droeve nationale ramp van 10 Mei 1940, waarop de Hitler-horden ons dierbaar Vaderland „Nederland" binnenrukten, werd op Aruba op stichtende wijze herdacht. Het begon met kerkdiensten, zowel in de Katholieke als de Protestantse Kerk. In de Katholieke Kerk werden onder het H. Misoffer gebeden gestort voor het verkrijgen van een rechtvaardige vrede en het behoud van het Koninklijk Huis. Na afloop werd meer in het biezonder H M. Koningin Wilhelmina herdacht in de slotzang Domine salvam fac reginam nostram, d.i. God behoede onze Koningin.

„Een wereld van nieuwe mensen rondom den levenden Heer." Ds. G.E. Alers.

In de Protestantse Kerk werd deze dag herdacht met een speciale prediking door den Weleerwaarden Dominee G. E. Alers, die tot text koos het volgende: „Jezus zeide tot haar: Raak Mij niet aan, want Ik ben nog niet opgevaren" enz. (Joh. 20:17).

Zal het antwoord op de vraag, welk het doel is van ons samenzijn hier in de kerk op de 10e Mei niet vanzelfsprekend dit zijn, dat wij hier gekomen zijn om te gedenken het grote, naamloze leed, dat over ons Vaderland is gekomen en dan te worden gesterkt in het geloof aan Nederlands herrijzenis? Ja als wij dan maar niet vergeten twee andere feiten, waaraan wij herinnerd worden, waarmee echter in de meeste toespraken volstrekt niet gerekend wordt en die toch ook inderdaad van belang zijn. Zij zijn inderdaad van allesovertreffende waarde. Het is het feit van de Herrijzenis van Jezus Christus. Is er in de Christelijke kerken een even grote — ik zeg niet grotere — geestdrift voor Christus' Herrijzenis als onder ons is voor de herrijzenis van ons zo geliefde Nederland?

Kerkelijk leven wij tussen Pasen en Hemelvaart. Achter ons hebben wij de glorie van Christus' Herrijzenis en voor ons hebben wij Christus' Hemelvaart, Zijn groot kroningsfeest. En dunkt u niet, dat de herrezen en ten hemel gevaren Heiland feiten zijn, die wij heden niet minder te gedenken hebben? Want ik heb niet een toevallig publiek voor mij, maar de Gemeente van Christus. Het is vandaag 10 Mei, maar het is ook Zondag, de eerste dag der week, de Dag des Heren, de Dag, dat „het begon te lichten" over de wereld!

Het is heden een dag van grote rouw begrafenisdag. Het is heden een dag van Jezus' Heerlijkheid, als voorsmaak van de bruiloft des Lams. Maar hoe die beide zo tegengestelde stemmingen met elkaar in overeenstemming te brengen: droefheid en blijdschap, begrafenis en bruiloft? Moeten wij nu het een of het ander vergeten? Maar dit kunnen wij niet en mogen wij niet. Dit is de oplossing:

Dat gij als Gemeente van mij niets anders vraagt bij uw gedenken aan Nederlands vernedering en ellende dan wat de Hellenen aan de discipelen vroegen: Wij willen Jezus zien. En dat ik als Evangelie-dienaar u antwoordt: Wij prediken u Christus, die dood was en leeft in eeuwigheid! Ja, dat zal ik doen in verband met de woorden van mijn text.

Na deze inleiding begint Dominee Alers zijn eigenlijke prediking, waarvan de hoofdgedachten waren: 1) Bij Maria is grote geestdrift, hevige emotie en sterk sentiment, die echter correctie behoeven. 2) Want er is een „nog niet" (ik ben nog niet opgevaren). 3) De Dag der Kroning is echter nabij. 4) Er wordt een tip van de sluier ener nieuwe wereldorde opgelicht.

1) Geestdrift en sentiment kunnen onvoldoende blijken (voorbeelden: de rijke jonge man, een ander, die Jezus zo gaarne zou volgen, vooral de emotionele discipel Petrus, die voor zijn Heer zal vechten en Hem toch verloochent). Onze houding tot Jezus niet sentimenteel, niet romantisch, niet historisch, Hij vraagt niet het gevoel, niet het verstand of de wil afzonderlijk, maar een rustige, krachtige overgave met geheel ons hart. Correctie is nodig als het ene er is zonder het ander.

Maria had de bezinning nodig. Dit neemt niet weg, dat misplaatste geestdrift of voorbarigheid verre te verkiezen zijn boven lauwheid en „défaitisme". Dit als Christenen, maar ook als Vaderlanders. Het gevaar is, dat wij nu al de vrede organiseren willen, terwijl de oorlog nog niet gewonnen is, dat de wens de vader der gedachte is enz. Maar beter dit alles dan onverschillig en schouderophalend te zijn, zowel jegens den Herrezen Heer als jegens Nederlands herrijzenis. En toch er is een „nog niet".

2) Jezus heeft eens gesproken van „een kleine tijd". Maria dacht, dat die nu voorbij was, maar Jezus herinnert haar: „nog niet". Nog zijn wij niet verlost. Nog neemt in ons vaderland de verdrukking van dag tot dag toe. Nog is er de ontwrichting op alle gebied. Nog zegeviert het hakenkruis, dat afschuwelijk verwrongen Christus' Kruis. Nog dreigt de honger. Nog worden er telkens tientallen gefusilleerd. Nog is ook deze bloeimaand een bloedmaand. En nog is de Grebbeberg, Nederlands Kruisberg, niet omstraald van de morgen van Neerlands herrijzenis. Maar: Tijd rijpt. En dat rijpen gaat langzaam, evenals Gods molen langzaam maalt. Doch in dit „nog niet" ligt de stellige belofte „eens zeker". Wij geloven, dat Nederlands gloriedag toch aanstaande is, zoals Jezus' glorie-dag reeds nabij was op het moment, dat Hij tot Maria zeide: „Nog niet".

3) Ondanks de Hemelvaart dezer wereld, ondanks de hel van de oorlog, waaronder Nederland en Nederland niet alleen lijdt, de dag der „kroning" is aanstaande. Heeft de blijde boodschap van Jezus' Hemelvaart niet een blijde boodschap voor alle verdrukte volken en mensen? Als wij maar ogen hebben om Gods heerlijkheid te zien! Nog is er Golgotha's duisternis, een duisternis van hoon der waarheid en van de verkrachting van recht en van vernietiging van al wat liefelijk is en wel luidt, de duisternis daarom van zonde en schuld en van Gods grote droefheid en toorn over dit alles. Maar nabij Golgotha is de Hof der Opstanding.

Toen te Renen iemand vroeg: Waar zijn de graven der gesneuvelden, was het antwoord: Dan moet u daar de berg op. Moeilijk is de gang naar omhoog. Maar in hoger licht gezien, is geen enkele Kruisberg vèr van de Hof der Herrijzenis.

Nederland zal opnieuw ons Nederland wezen. Getuchtigd, maar niet gedood. Wij sterven en nochtans: wij leven! Dat is mannentaal. Dat is specifiek Christelijke taal. Vergeet het niet, gij, die den Levende zoekt bij de doden. Gij zucht: Nog niet, ach, nog niet? Ik zeg u: verblijd u in de hoop! Hoop doet leven. Er is godsdank leven, volharding, geestdrift en daarom is er hoop.

4) De sluier van een nieuwe toekomst wordt reeds opgelicht, waar Jezus zegt: Boodschapt mijn broeders. Zegt hun, dat Ik heenga tot dien God en Vader, die ook hun God en Vader is. „Mijn broeders".

Niet maar in de lucht hangende leuzen van vrijheid en broederschap, maar om Christus' wil een nieuwe verhouding onder de mensen, niet langer verdeeld door vijandig nationalisme; niet een wereld van weinige heren en vele slaven, maar een wereld van nieuwe mensen, rondom den levenden Heer, die beleefden de ondergang van een oude wereld en de opstanding van een nieuwe, waar de Waarheid niet gekruisigd en de Vrijheid niet meer vertrapt wordt. Droevig en verlaten zou het landschap met de drie bomen van Rembrandt eruit zien, indien het niet gedoopt wierd met een jubilend licht uit open hemel. En dat licht straalt ook over de arme wereld met haar kruisweg en over het nog zwaar geteisterde Vaderland met zijn Grebbeberg. En daarom zijn wij niet als mensen, die geen hoop hebben. Nog niet — maar eens zeker. Verwacht allen Gods tijd en eerlang rijst de Morgen, Wiens licht uw ziel verblijdt!"

Na de prediking werd het bekende lied gezongen: Wij zullen het hebben, ons oude Nederland, en vervolgens werd uit volle borst aangeheven het bekende tweede couplet van het Wilhelmus, waarna de zegen werd gegeven en iedereen onder de indruk van deze schone plechtigheid huiswaarts keerde.

Het Oranje-Comité houdt herdenkingsbijeenkomst.

Des avonds om 20 uur werd deze dag ook herdacht in Rialto Theater, een initiatief van den stichter van het Oranje Comité, den Heer Jan H. A. Eman. De zaal van het Rialto Theater was tamelijk goed gevuld.

Onder de aanwezigen waren de Heer Isaac Wagemaker, Gezaghebber van Aruba, de Geestelijkheid, civiele en militaire autoriteiten, het corps consulaire en andere genodigden.

Bij het binnentreden van den Gezaghebber werd door een Dameskoor, begeleid door vier violen en een piano, het Wilhelmus gezongen, dat staande door de aanwezigen werd aangehoord. Hierna besteeg de Heer J. H. A. Eman het podium om den Gezaghebber en overige aanwezigen te begroeten, waarna hij het openingswoord gaf aan den Heer J. K. Zepp Lampe, Onder-Voorzitter van het Oranje Comité, die de volgende redevoering uitsprak:

„Aan de Oosterkim glanst reeds de morgenster" — J. K. Zepp Lampe.

„Hoog Edelgestrenge Heer Gezaghebber, Dames en Heren:

10 Mei is een datum, die voor ons allen droeve herinneringen meebrengt. Het gebeurde op die noodlottige datum heeft ons vanavond binnen de muren van deze plaats bijeen gebracht, om gezamenlijk dat gebeurde, nl. de ramp, die ons dierbaar Nederland getroffen heeft, in stille ernst te overdenken. Ons nationaal gevoel verwekt bij ons de behoefte bij elkaar te komen, om als een eenheid te staan tegenover den tegenstander, die ons een gemeenschappelijke tragedie bezorgd heeft.

Het zijn juist de dagen van tegenspoed en beproeving, die ons één doen gevoelen. Eén in lijden, één in denken, één in het streven naar hetzelfde doel, namelijk de bevrijding van ons geliefd Nederland en het behoud van ons geliefd Oranjehuis! Gaan wij de annalen van onze geschiedenis na, dan merken wij, dat telkens wanneer een vreemd juk zich voelen liet, het door verdeeldheid gesplitste volk zich weer één ging gevoelen als zonen en dochteren van hetzelfde land met dezelfde gemeenschappelijke belangen.

Duidelijke voorbeelden zijn de tijd van de Spaanse onderdrukking, waaraan de Pacificatie van Gent haar ontstaan te danken had; de tijd van de Franse overheersing enz. Protestanten en Katholieken lieten zich niet langer scheiden door hun geloof. Prinsgezinden en Patriotten vergaten hun veten. Slechts het ene doel, de redding van het Vaderland, maakte vriend en vijand één. Als één volk voelde men zich één.

Zo ook in de hachelijke positie, waarin onze Europese en Aziatische Gebiedsdelen zich thans bevinden, moeten wij ons meer dan ooit één gevoelen. Alle tweespalt, ontstaan door gewaande supérioriteit, pretentie of jalouzie, dienen als futiliteiten over het hoofd gezien te worden en slechts het ene doel van ons streven moet ons één doen gevoelen: de bevrijding van het Nederlandse Imperium en het behoud van ons dierbaar Oranjehuis!

Mij is opgedragen u allen dank te zeggen voor uw tegenwoordigheid hier ter plaatse. Echter aangegrepen door de geestdrift van het ogenblik wil ik dit maar liever achterwege laten. Immers het is een vaderlandse plicht, die ons hier bijeen gebracht heeft en voor de vervulling van een plicht bestaat geen dank. Aan de niet-Nederlanders, die uitgenodigd zijn deze bijeenkomst met hun tegenwoordigheid te willen vereren, willen wij onze beste dank aanbieden.

Hedenavond wensen wij, Nederlandse onderdanen, de overrompeling van ons dierbaar Nederland in stille ernst te overpeinzen. Onze gedachten gaan naar onze dierbare Koninklijke Familie, naar de graven van de helden, die op het veld van eer gevallen zijn, naar de zuchtenden in de concentratiekampen, naar onze arme broeders en zusters aan gene zijde van de Oceaan, die gebukt gaan onder de geselslagen der tyrannie. Deze gedachten drukken ons ter neer, maar meteen rijst in onze harten de hoop, dat na deze noodlottige toestand betere tijden aanbreken moeten. Ja, onze wil om ons dierbaar Nederland uit de klauwen van den vijand te redden, geeft ons de overtuiging, dat dit eerlang gebeuren zal.

Geachte toehoorders, de geschiedenis herhaalt zich. Het is een feit: Nederland zal en moet herrijzen. De Oranjezon zal en moet weer schijnen. Die grote dag zal weldra aanbreken. Aan de Oosterkim glanst reeds de morgenster! Ik heb gezegd."

Na deze gloedvolle redevoering door den Heer J. K. Zepp Lampe volgde de Vlaggenhuldiging: Nederlandse, Amerikaanse en Engelse vlag en andere vlaggen gezamenlijk en de respectieve nationale volksliederen (Nederlands, Amerikaans en Engels) werden door het dameskoor met muziekbegeleiding gezongen. Deze nummers werden zeer goed uitgevoerd en werden door de aanwezigen met enthousiasme toegejuicht.

Henri E. Lampe spreekt.

Hierna kwam de Heer Henri E. Lampe aan het woord over Nederland zal herrijzen. Deze redevoering — zijnde te lang om opgenomen te worden — bestaat uit twee gedeelten. Wij moeten ons helaas bepalen met slechts enkele passages aan te stippen. Vooraf moet gezegd worden dat deze grote patriot — zo niet de grootste patriot van ons gebiedsdeel — zich tijd noch moeite bespaarde om deze avond een waar succes te maken. Wij kunnen gerust zeggen dat de Heer Henri Lampe de eigenlijke organisator was van deze welgeslaagde avond. Hij was de spil waarom alles draaide. De meeste texten van liederen die avond gezongen waren gemaakt door dezen patriot. Bovendien speelde hij zelf nog piano. Onder zijn rede werd een minuut stilte gehouden ter herdenking van de gesneuvelden.

De Heer Lampe hield — om het zo uit te drukken — een nationale causerie en haalde o.a. aan hoe hij op de 30 April 1940 uit een akelige droom ontwaakte. Hij droomde, dat er iemand zijn huis binnenviel en al zijn huisraad verwoestte en hiermede bracht hij in verband hoe hij in de nacht van 9 op 10 Mei tegen half twaalf door een zijner buren werd gewekt om het vreselijk nieuws te vernemen, dat de nazie-benden Nederland binnenvielen en dat hij daarop zich begaf bij zijn broer, die hij al wakker vond en die reeds op de hoogte was van dit droevig nieuws en waar zij tezamen buitengewoon onder de indruk van het gebeurde, het geval met afschuw bespraken. De Heer Lampe liet voor zijn herinnering de nationale feiten, passeren die op hem diepe indruk maakten o.a.: toen hij een jongen van vijftien jaar was, werd Aruba door een Nederlands oorlogsschip „Sommelsdijk" bezocht en hoe de Jantjes aan wal kwamen en dat toen de Heer Lampe discipline zag — hoe netjes of zij marcheerden op commando — en tevens voor het eerst heel vreemde muziekinstrumenten zag, die de Jantjes bespeelden. Toen dacht hij dat Nederland een der grootste naties was en zodoende kreeg de Heer Lampe de grootste liefde en respect voor dit land en na de inval kwam telkens het idee bij hem op dat Nederland zich thans in de klauwen van de Hitlerbenden bevindt, de tekenen reeds daar zijn dat Nederland zal herrijzen en zei dat hij reeds in zijn droom ziet, hoe de kranten met vette koppen uitkomen meldende dat onze beminde Koningin Wilhelmina morgen terug zal keren in Nederland. Hij beschreef daarop de grootse ontvangst haar bereid en de grote vreugde der bevolking haar geliefde Koningin weer in haar midden te hebben. Hij eindigde zijn toespraak met Nederland zal herrijzen, hetgeen door een daverend applaus werd gevolgd. Tussen het eerste en tweede gedeelte van de causerie door den Heer Lampe werden twee aardige en stichtende liederen voorgedragen door den Heer Padu Lampe, die beide stukken zeer goed en met veel gevoel vertolkte en speciale vermelding verdient „Meidoorn", schitterend gezongen door den Heer Lampe met een prachtige viool- en pianobegeleiding.

„Laat ons in deze ernstige en voor ons land zo droeve tijd alle kleine geschillen en kibbelarijen laten rusten". Isaac Wagemaker.

Toen kwam de Heer Isaac Wagemaker, Gezaghebber van Aruba en sprak de volgende rede uit:

Waarde Landgenoten.

Het was een goede gedachte van het Oranje Comité om hedenavond deze bijeenkomst te houden, om ons een ogenblik te bepalen bij het schrijnende leed, dat zo onrechtvaardig over ons land is gekomen en zich uiteindelijk ook over ons Insulinde heeft uitgestort.

Welk een voorrecht is het, wanneer wij de weg terugzien, dat wij hier nog als vrije Nederlanders mogen samen komen en onder de wapperende driekleur ons mogen bewegen op vrije Nederlandse grond. De 10e Mei, datum, waarop nu 2 jaar geleden ons volk werd besprongen door een vijand, die door zijn daden is gelijk te stellen met een horde van slavenhalers en rovers. Die zeiden de wereld te zullen voeren op nieuwe wegen; wegen van voorspoed en geluk en wier woorden leugens en wier daden bedrog blijken te zijn.

De 10e Mei, de dag dat ons volk de sombere en zware weg betrad van bloed en tranen, die met elke dag vreselijker wordt om te gaan, door de pogingen van een minderwaardigen overweldiger om te trachten de felle tegenstand te breken, waarmede ons volk hem tegemoet treedt. Hem is geen middel te laag, geen methode te gemeen, om de Natie te winnen voor zijn duistere plannen, die hij achter de leuze van een nieuwe orde, slavernij en knechtschap verbergt.

Het bloed van duizenden is gedurende die 2 jaren op het altaar der Vrijheid en onafhankelijkheid geplengd. Duizenden zijn in concentratie-kampen en gevangenissen gesloten, omdat dit de enige weg was voor den vijand om die monden te doen zwijgen, of hun tegenstand uit te schakelen. Welk lijden dezen ongelukkigen veelal wordt aangedaan, behoef ik u niet te schetsen; u hebt daarvan uit de nieuwsbladen reeds kennis genomen. In ons vroeger zo vredig land is het vuurpeloton thans een gewoon verschijnsel.

Als wij dan de stand van zaken heden bezien, zijn wij dan kleinmoedig? 14 Mei capituleerde het Moederlandse leger na heroïsche tegenstand met grote verliezen. Enige maanden geleden ging het grootste deel van het Rijksgebied na heldhaftige, doch vergeefse strijd verloren door de overweldiging van Nederlands Indië door de Japanners.

Een afbrokkeling van het Rijk tot het bescheiden deel van thans, Curaçao en Suriname.

Is dat dan geen reden tot kleinmoedigheid of pessimisme? Neen! Want over de zware weg, die het Moederland en Insulinde hebben te gaan schijnt het gouden licht van de geweldige saamhorigheid van ons volk in zijn strijd tegen onrecht en verdrukking, saamhorigheid geboren uit die ontembare volksgeest, die neen blijft zeggen tegen alle laaghartig en afschuwelijk pogen van den onderdrukker om erkenning van zijn macht en aanvaarding van zijn doelstelling. Die ontembare geest die neen zegt en neen zal blijven zeggen met meer beslistheid, naarmate de vijand zijn in patriotten bloed gedrenkte pogingen herhaalt. Arm en rijk vinden elkaar, in gemeenschappelijk leed en lijden, gescheurdheid en verdeeldheid in partijen of partijtjes heeft plaats gemaakt voor een dicht aaneengesloten volksfront van onverbiddelijke beslistheid als het zegt: Wij buigen niet.

Schouder aan schouder staan Katholieke en Protestantse geestelijken in hun strijd tegen het beest uit de afgrond, dat zijn klauwen heeft geslagen in het lichaam van de Natie en het uiteen scheurt om te trachten haar ziel te verslinden.

Doch daar staan zij deze mannen als de bewijzen, dat de overweldiger de ziel van dat volk niet kan bereiken, omdat dit afkerig is van slavernij, onrecht en leugens en ook geestelijk niets met haar gemeen heeft.

Hier in het midden van die geestesgesteldheid mogen wij tegelijkertijd onze geliefde Koningin plaatsen.

Verdreven in den vreemde, metterdaad delende in de zorg en het leed van Haar onderdanen in de overwonnen gebieden, blijft Zij in woord en daad voorgaan in hoopvol vooruitzien naar de toekomst in rustig vertrouwen op God.

Ja, ook hierin blijft Oranje het volk leiden. Ongebroken, vol vertrouwen in de toekomst, staat Zij als het toonbeeld van die volksgeest, die als met zienersblik de vrijheid van Nederland reeds als een schemering aan de horizon van de tijd waarneemt.

Het is die geest, die niet wordt afgeschrikt door het vuurpeloton en het aantal neergezonden slachtoffers, maar die integendeel er door wordt gestaald tot grimmiger verzet en groter vastberadenheid. Vier dagen geleden kon u in uw nieuwsblad lezen van 72 helden op eenmaal. Het is die geest, die onze leiders met onze Koningin vooraan, doet profeteren: Neerland zal herrijzen.

En het is deze geest, die Nederland eenmaal zal vrij maken. Nog vele tegenslagen en teleurstellingen moge ons aller deel zijn, de gebeurtenissen mogen de toekomst nog meer verduisteren: die geest blijft ongebroken.

Is dit optimisme gewettigd, is deze Nederlandse volksgeest geen noodlottige vergissing, geen fatamorgana? Neen, en duizendmaal neen.

Ga terug in Neerlands historie van voor eeuwen en u heeft het bewijs. En de feiten van de dag, hoe donker ook de weg nog is, doen zien hoe, langzaam maar zeker, aan den gemeenschappelijken vijand de eigen weg zwaar wordt. In de strijd viel het overwicht langzaam terug tot evenwicht en alles wijst er op, dat de rollen binnen afzienbare tijd zullen zijn omgekeerd. Langzaam, maar zeker.

En de voornaamste factor voor de zekerheid van de uiteindelijke overwinning is uitgedrukt in de aanhef van het 2e couplet van ons schone Wilhelmus: Mijn schilt ende betrouwen sijt Ghij o God mijn Heer. Dit was en is de kracht der Oranjes en van het Nederlandse volk. En dit schild en dit betrouwen is nooit beschaamd. In de hand van den Eeuwige brandt de fakkel van de waarheid en zou Hij bij dat licht de wereld-vernietigende leugen van den vijand niet opmerken? Aan Zijn eeuwige hand hangt de zuivere balans van het Goddelijk recht, zou Hij dan het gruwelijke onrecht niet afwegen, het onrecht dat de vijand als een lijkwade over de volken uitrolt.

Hoe zal Hij, die het leven van Vorsten en volken in Zijn hand houdt en die zegt: „Ik zal mijn eer aan geen anderen geven, niet toornen tegen hen, die Hem dagelijks lasteren, beledigen, van de troon trachten te stoten".

Ik zeg u, die met ons is, is meer, duizenmaal meer dan die met hen zijn.

Met daad en woord en geest wordt de strijd volgehouden. Door de duisternis gaan wij naar het licht der overwinning. Nederlanders, landgenoten op Aruba vergun mij dat ik in dit uur van stille herdenking een beroep doe op u allen. Laat ons in deze ernstige en voor ons land zo droeve tijd alle kleine geschillen en kibbelarijen laten rusten.

Als wij het geweldige van deze tijd mogen zien, dan merken wij tevens hoe nietig en gemakkelijk oplosbaar de geschillen zijn, die ons verdelen.

Aruba, gezegend deel van Neerlands grond, nog gevrijwaard van de ellende van de oorlog.

Wat zou het zijn als straks na harde strijd een gelouterd en aaneengesloten Nederland zal opstaan en dit gezegend deel van het Rijk in tweespalt zou verkeren? Dit kan toch niet!

Ik wil eindigen met het navolgende gedicht van een jongen Oost Indischen dichter:

VERZET.

Zooals een boom in wasdom splijt
den muur, die hem zijn groei belet,
zoo groeit, den heerschersdruk ten spijt
in Nederland een stil verzet.
Daar woont geen volk, dat welbewust
in 's vijands tyrannie berust,
maar dat zich eensgezind en sterk
verzetten blijft in woord en werk.
Daar is geen sluwheid en geen wet
die Neerlands geest bedwingt en knot
daar is een stil en stug verzet,
dat met de heerschers spot
en dat uitdagend ommewaart
door stad en land, in huis en haard.
Voor ons zij het de taal die spreekt
dat Holland buigt — maar nimmer breekt.

Makassar J. Schravesande

Na deze mooie redevoering werd deze prachtige avond gesloten met een tableau vivant; „Nederland herrijst" voorstellende de Engel der vrijheid door Mejuffrouw Bebe Laclé en Nederland uit de golven gered door juffrouw Serita Oduber, terwijl het dameskoor het prachtig lied aanhief:

Grijp aan Neerland gauw de hand
Reddingshand voor volk en Land!
God zendt hier Zijn Engel neer.
En krijgt Gij Uw vrijheid weer
Vrede biedt de goede Heer,
En ons Kroon herrijst met eer! enz.

Tot slot besteeg de Heer J. H. A. Eman het podium en dankte den Gezaghebber en de overige aanwezigen en wees op de rede van den Gezaghebber en vooral op hetgeen Hij zeide over de onderlinge verbondenheid in deze tijd en dat alle tweedracht vermeden moet worden om te geraken tot het ene doel: de Eindvictorie.

Het was een welgeslaagde avond die het Oranje Comité Aruba bezorgde. De zaal was tamelijk goed gevuld ondanks dat aan dit nationaal evenement te weinig bekendheid werd gegeven.